

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/31/2024
Identifikačné číslo spisu:	8314208680
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8314208680.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Jozefa Šepeľu, Kochanovce 215, IČO: 10 672 591, zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Šatníkom, Humenné, Mierová 64/2, proti žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Bratislava, Pribinova 2, za ktoré koná Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Prešove, Prešov, Požiarnická 1, o náhradu škody a ušlého zisku, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 17C/173/2014 a o dovolaní žalovaného proti rozhodnutiu Krajského súdu v Prešove z 15. decembra 2022 sp. zn. 10Co/20/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalobcovi priznáva voči žalovanému náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) medzitýmnym rozsudkom č. k. 17C/173/2014 - 709 z 15. júna 2021 (druhým v poradí) rozhodol tak, že žalovaný zodpovedá za škodu spôsobenú žalobcovi na časti budovy č. XXX postavenej na parcele KNC XXX zapísanej na LV číslo XXX katastrálne územie Y. slúžiacej ako výrobná hala, jej zariadení, zásob tovaru v nej umiestnených a na ušlom zisku súvisiacom s požiarom dňa 16. júla 2007 v rozsahu 50 % (I.), o výške škody a nároku na náhradu trov konania rozhodne súd v konečnom rozhodnutí (II.). Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil a zaoberal sa aplikáciou ustanovení § 214 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj ako „CSP“), § 418 ods. 1 a 2, § 420 ods. 2 a 3, § 438 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj ako „OZ“), § 1 ods. 1, § 4, § 15 ods. 1 písm. b), § 33 ods. 1, § 41 ods. 1 a ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom, § 2 ods. 1, § 3 ods. 1 písm. c), § 69 ods. 3 zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore, § 1a, § 3 ods. 1 písm. d), § 2, § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. V konaní bola sporná skutočnosť, či žalovaný zodpovedá žalobcovi za škodu a ušlý zisk vzniknuté pri hasení požiaru na prevádzke drevovýroby v obci Kochanovce. Spornosť sa nepodarilo odstrániť ani vypracovaním dvoch znaleckých posudkov, ktoré dal vypracovať súd, ani predložením znaleckého posudku a jeho doplnkov, ktoré predložil žalobca. V konaní bolo vypočutých množstvo svedkov a bolo zabezpečených viacero listinných

dôkazov vrátane vyšetrovacieho spisu a odpovede na sťažnosť žalobcu, ktorú vypracoval žalovaný. Súd prvej inštancie považoval za účelné vo veci rozhodnúť medzitýmnym rozsudkom o skutočnosti, či žalovaný za škodu žalobcovi zodpovedá a ak áno, v akom rozsahu a to z dôvodu, aby sa predišlo rozsiahlemu dokazovaniu o výške uplatneného nároku, pokiaľ by súd dospel k záveru, že žalovaný za vzniknutú škodu nezodpovedá. Súd prvej inštancie poukázal na prešetrenie sťažnosti žalobcu z 30. apríla 2008, v ktorom bolo zo strany Ministerstva vnútra SR, Prezídia hasičského a záchranného zboru konštatovaných viacero pochybení pri hasení požiaru a to vyslanie na výjazd len jednej CAS-32 T815 s posádkou troch hasičov napriek rozsahu požiaru, nedostatočné posúdenie situácie a využitie kyvadlovej dopravy na dodávku vody, civilná obuv veliteľa zásahu, nevyužitie hydrantu na dodávku vody. Súd prvej inštancie sa zaoberal námietkou žalovaného o zodpovednosti a nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., s ktorou sa nestotožnil. Žalovaný bol zriadený zákonom č. 315/2001 Z. z., v ktorom sú vymedzené aj kompetencie príslušníkov a úlohy súvisiace so zdolávaním požiarov. Pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí na úseku ochrany pred požiarom a hasičských jednotiek pri vykonávaní záchranných práv pri požiaroch sú vymedzené v zákone č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom. Žalovaný teda nepostupoval v rozpore s právnym poriadkom a účelom, na ktorý mu bola právomoc zverená, ale príslušníci zboru porušili svoje povinnosti tak, ako to konštatoval aj ich nadriadený, Ministerstvo vnútra SR v správe o prešetrení sťažnosti žalobcu. Nešlo však o porušenie procesnoprávných noriem, ale porušenie činnosti pri vyhodnotení ohlásenia požiaru a pri zdolávaní požiaru. Súd prvej inštancie preto túto námietku žalovaného vyhodnotil ako neopodstatnenú a vec uzavrel tak, že nárok žalobcu nemožno posúdiť podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. Rovnako tak namietol žalovaný, že za škodu nezodpovedá podľa § 418 ods. 1 a 2 OZ, lebo odvracal priamo hroziace nebezpečenstvo, ktoré sám nevyvolal. Túto námietku súd prvej inštancie taktiež vyhodnotil ako neopodstatnenú z dôvodu, že pri zdolávaní požiaru na to zriadeným subjektom nejde o krajnú núdzu či nutnú obranu, keďže povinnosť zdolávať požiare mu bola priamo zákonom uložená. Súd prvej inštancie preto posúdil nárok žalobcu podľa § 420 OZ ako nárok na náhradu škody, pričom naviazal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/91/2013, ktorým bolo zrušené zamietajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie sp. zn. 17C/194/2008 z 28. januára 2013 a v ktorom tento uviedol, že porušenie právnych povinností konštatoval samotný žalovaný a bude skôr významnejšie zistiť príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a porušením právnych povinností. Teda je potrebné zistiť, že ak by situácia zo strany žalovaného bola vyhodnotená správne a disponoval by hasiacim materiálom z tam uvádzaných dostupnejších zdrojov, pričom by hasenie požiaru bolo náležitým spôsobom organizované, či by k škode v takom rozsahu, ako bola zistená došlo. Súd prvej inštancie je teda názorom odvolacieho súdu viazaný. Súd prvej inštancie mal za to, že nemožno prehliadnuť skutočnosť porušenia ustanovení zákona konštatovanú v prešetrení sťažnosti z 30. apríla 2008, čím boli naplnené ustanovenia § 420 ods. 1 a 2 OZ.

1.1. Na preukázanie príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a škodou bolo vykonané dokazovanie jednak výsluchom svedkov, výsluchom členov hasičského zboru, listinnými dôkazmi ale aj nariadením znaleckého dokazovania a predložením súkromného znaleckého posudku vrátane jeho doplnkov. Súd prvej inštancie k znaleckému posudku znalca Ing. Karola Habalu uviedol, že tento síce konštatoval správnosť postupu hasičských jednotiek pri likvidácii požiaru, avšak s pochybeniami konštatovanými v posudku z 30. apríla 2008 sa nijako nevysporiadal, neuviedol žiadne matematické výpočty, o ktoré by svoje závery oprel a súčasne súd prvej inštancie zdôraznil, že odvolací súd sa so zamietnutím žaloby na základe tohto znaleckého posudku nestotožnil a rozhodnutie súdu prvej inštancie sp. zn. 17C/194/2008 z 28. januára 2013 zrušil. Znalec C. I. sa vo svojom znaleckom posudku stotožnil so správou Ministerstva vnútra, Prezídium HaZZ z 30. apríla 2008, pre potreby rozhodnutia avšak nebol daný znalecký posudok použiteľný, nakoľko znalec na otázku či by pri správnom postupe žalovaného došlo k rovnakému následku, t. z. či rozsah škody by bol rovnaký, znalec odpovedal, že otázka má špekulatívny charakter a nie je možné na ňu odpovedať, čo nezodpovedalo otázku, na ktorú v zrušujúcom rozhodnutí poukázal odvolací súd. Súd prvej inštancie uviedol, že na túto otázku odpovedal až súkromný znalecký posudok Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline a jeho doplnok, kde podrobne popísal chyby a nesprávny postup žalovaného pri hasení požiaru, ako aj nesprávne vyhodnotenie ohlásenia požiaru, ktoré viedlo k zvýšenému rozsahu škody na majetku žalobcu. Z doplnku č. 1 daného znaleckého posudku vyplynulo, že pri úspešne vykonanom hasebnom zásahu by nedošlo k

prenosu požiaru z ohniska vzniku požiaru, t. j. skládky pilín a kotolne na objekt výroby, kde boli umiestené strojné a technologické zariadenia. Z toho dôvodu by nedošlo k priamym škodám na uvedených zariadeniach a stavba haly by zostala prevádzkyschopná. Pri vyčíslení priamych a následných škôd by tieto zariadenia neboli predmetom požiarom zasiahnutých predmetov. To je podľa názoru súdu prvej inštancie odpoveď na otázku, ktorú vymedzil odvolací súd, či by k škode v rovnakom rozsahu došlo, ak by zo strany žalovaného bola situácia vyhodnotená správne, disponoval by hasiacim materiálom z dostupných zdrojov a hasenie požiaru by bolo náležitým spôsobom organizované. Zároveň súd prvej inštancie opäť zdôraznil, že k pochybeniu došlo podľa správy Ministerstva vnútra SR z 30. apríla 2008 jednoznačne už pri vyhodnotení samotného ohlásenia požiaru keď na miesto zásahu bolo vyslané len jedno motorové vozidlo CAS s jedným vodičom a dvoma príslušníkmi, čo znaleckým posudkom vyvrátené nebolo. Žalovaný síce mal výhrady k znaleckému posudku, avšak vlastný znalecký posudok nepredložil. Podľa názoru súdu prvej inštancie bol však znalecký posudok logickým vyústením konštatovania Ministerstva vnútra, že k porušeniu právnych povinností zo strany žalovaného došlo. Záver znaleckého posudku o tom, že pri úspešne vykonanom hasebnom zásahu by nedošlo k prenosu požiaru z ohniska na ďalšiu časť objektu, je podporený matematickými výpočtami a jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, akým postupom k tomuto záveru došiel. Súd prvej inštancie preto nemal dôvod závery tohto posudku spochybňovať a preto medzitýmnym rozsudkom rozhodol, že žalovaný za škodu zodpovedá.

1.2. Súd prvej inštancie sa však nestotožnil s názorom žalobcu o plnej zodpovednosti žalovaného za vznik škody. Odkázal na príčinu vzniku požiaru, ktorou bolo samovznietenie pilín, žalovaný vznik požiaru nespôsobil a na zásah bol privolaný až v určitom štádiu rozvoja požiaru. Súd prvej inštancie preto rozhodol, že žalovaný zodpovedá za škodu spôsobenú žalobcovi na časti budovy č. XXX postavenej na parcele KNC XXX zapísanej na LV č. XXX kat. územie Y, pričom je tu daná spoluzodpovednosť žalobcu a obce Kochanovce za vznik škody, ktorá mala povinnosť podľa § 15 a § 33 ods. 1 zákona č. 314/2001 Z. z. vytvoriť dobrovoľný požiarny zbor, čo sa však nestalo. Spoluzodpovednosť obce Kochanovce súd prvej inštancie určil percentuálne z dôvodu nemožnosti využitia žiadneho matematického výpočtu. Vzhľadom na skutočnosť, že by išlo o dobrovoľný požiarny zbor, súd prvej inštancie mal za to, že jeho činnosť by nemohla byť rovnajúca sa činnosti profesionálnych hasičov a preto zodpovednosť obce Kochanovce na vzniku škody určil v rozsahu 20 %. Obec Kochanovce avšak nie je stranou v spore a preto jej z toho určenia nevyplývajú žiadne povinnosti vo vzťahu k žalobcovi. Súd prvej inštancie zároveň na základe vykonaného dokazovania a znaleckých posudkov V. R. a I. konštatoval aj porušenie povinností zo strany žalobcu. Žalobca porušil povinnosť podľa § 4 písm. d) a k) zákona č. 314/2001 Z. z. Žalobca nerealizoval opatrenia na protipožiarnu bezpečnosť stavby tak, ako mu to ukladalo technické riešenie požiarnej ochrany vypracované špecialistom v roku 2000. Porušenie je v tom, že nezabudoval strešnú krytinu z nehorľavého materiálu, budova nemala zabudovanú požiarnu deliacu konštrukciu a v roku 2006 postavil a rozšíril prevádzku o stavbu sušiareň, pre ktorú nemal vypracovanú protipožiarnu projektovú dokumentáciu, nezabezpečil plnenie opatrení na ochranu pred požiarom v mimopracovnom čase a porušil aj § 5 písm. e) zákona č. 314/2001 Z. z., podľa ktorého mal vykonať najmenej raz za 12 mesiacov cvičný požiarny poplach. Znalec I. konštatoval, že došlo k porušeniu podmienky, ktorá bola uvedená v projektovej dokumentácii, kde bola navrhovaná krytina z pozinkovaného plechu a bola použitá ľahko horľavá strešná krytina z organických vlákien. Malo to za následok rýchle šírenie požiaru na celý priestor strechy. Tiež konštatoval, že žalobca porušil prevenčné povinnosti podľa § 4 písm. d) zákona č. 314/2001 Z. z. Povinnosti žalobcu nezbavilo ani kolaudačné rozhodnutie, na ktoré žalobca poukazoval. To, že stavba bola skolaudovaná aj s použitou krytinou, nezbavuje žalobcu zodpovednosti za nedodržanie projektovej dokumentácie. Ďalším porušením právnych povinností zo strany žalobcu bolo to, že podľa rozhodnutia Okresného úradu Humenné o dodatočnom povolení užívania stavby mal vyviezť z prevádzky piliny, najmä v čase pred konaním celozávodnej dovolenky. Aj zo záverov znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ Košice vyplynulo, že kriminalistické ohnisko sa nachádza mimo murovanej časti objektu, kde bol iba zásobník pilín, ktorý bol v tesnej blízkosti výrobných hál, bol z troch strán oplechovaný do výšky dvoch metrov a nachádzali sa v ňom piliny vo vrstve hrubej minimálne 1,5 metra. Najpravdepodobnejšou príčinou vzniku požiaru bolo samovznietenie pilín. Súd prvej inštancie preto určil spoluzodpovednosť žalobcu za škodu vo výške 30 % (10 % za nevyvezenie pilín, 10 % za nevhodnú krytinu a 10 % za to, že strecha nemala protipožiarnu

deliacu konštrukciu). Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že zodpovednosť žalobcu je v rozsahu 30 %, zodpovednosť obce Kochanovce v rozsahu 20 % a vo zvyšnom rozsahu, t. j. v 50 % zodpovedá za časť vzniknutej škody žalovaný a to v tom rozsahu, ku ktorému by nebolo prišlo, ak by jeho postup bol správny. O výške a o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 15. decembra 2022 sp. zn. 10Co/20/2021 na odvolanie strán sporu rozhodol tak, že napadnutý medzitýmny rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd napadnuté rozhodnutie preskúmal, ako aj konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu a odvolanie žalovaného nie sú dôvodné. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkázal. Na vec aplikoval ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) a § 9 zákona č. 315/2001 Z. z., § 1 ods. 1, § 2 ods. 6 písm. c) a e), § 14, § 15 ods. 1 písm. a) a b), § 33 ods. 1 zákona č. 314/2001 Z. z., § 418 ods. 1, § 420 ods. 1 až 3, § 423 ods. 1 a 2, § 441 OZ. Odvolací súd sa vyjadril k námietke neurčitosti výroku súdu prvej inštancie, kde uviedol, že z výroku súdu prvej inštancie je dostatočne zrejmé o ktorú časť budovy sa jedná a to o časť „slúžiacej ako výrobná hala, jej zariadení, zásob tovaru v nej umiestnených“. K námietke ohľadom neprimeranosti výšky zodpovednosti žalovaného až 50 % odvolací súd v plnej miere odkázal na rozhodnutie a odôvodnenie súdu prvej inštancie, ktoré považoval za presvedčivé. Odvolateľ ďalej namietol hodnovernosť a nedostatky znaleckých posudkov. Odvolací súd však poukázal na body 53. až 55. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, kde sa tento predmetným zaoberal, ich obsah vyhodnotil a podľa názoru odvolacieho súdu prijal správne skutkové závery. Ďalej sa odvolací súd nestotožnil s námietkou, že žalobca by z dôvodu porušenia svojich povinností mal spolu s obcou Kochanovce niesť plnú zodpovednosť za vznik škody. Odvolateľovi však ušiel obsah bodu 45. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, kde bol zdôraznený § 3 ods. 1 písm. c) zákona č. 315/2001 Z. z. v zmysle ktorého plní úlohy zdolávania požiarov zbor. Porušenie jeho povinností jednoznačne vyplývajúce z prešetrovania sťažnosti žalobcu Ministerstvom vnútra z 30. apríla 2008 (č. l. 23 pripojeného spisu Okresného súdu Humenné, sp. zn. 17C/194/2008), však odvolateľ opomenul a vo svojom odvolaní nedal do pomeru k tvrdeným pochybeniam žalobcu a obce Kochanovce. Preto nemožno posúdiť opodstatnenosť námietok odvolateľa, keďže na pomer zodpovednosti tak žalobcu ako aj žalovaného, súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia odpoveď dal. Na ďalšie rozsiahle odvolacie námietky odvolací súd uviedol, že tieto už boli prednesené pred súdom prvej inštancie, ktorý na ne dal odpovede v napadnutom rozhodnutí. Žalovaný ďalej namietol, že nebola daná odpoveď na otázku k porušeniu akých povinností žalovaného prišlo, k čomu odvolací súd poukázal na samotným žalovaným predložené prešetrenie sťažnosti označené „Výsledok prešetrenia sťažnosti, v ktorej namietate postup Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Humennom pri likvidácii požiaru firmy Šepeľa Jozef, Drevozotrubárstvo - autodoprava, Kochanovce č. 215, 066 01 Humenné dňa 16. júla - oznámenie“ z 30. apríla 2008 (č. l. 23 pripojeného spisu Okresného súdu Humenné sp. zn. 17C/194/2008). Súd prvej inštancie z takto presne špecifikovaného porušenia povinností žalovaného vychádzal. Odvolací súd taktiež nemal pochybnosť o naplnení jedného zo základných predpokladov zodpovednosti za škodu, ktorým je porušenie právnej povinnosti. K námietkam žalobcu odvolací súd uviedol, že z odôvodnenia súdu prvej inštancie nemožno vyvodíť ním prezentovaný záver, že ak súd zobral za základ záver súkromného znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline a jeho doplnok, sú ostatné znalecké posudky ako dôkazy nepoužiteľné. Odvolací súd mal za to, že nemožno pripustiť závery žalobcu vyjadrené v podanom odvolaní „Akákoľvek domnelá spoluzodpovednosť žalobcu za vznik škody v dôsledku požiaru dňa 16. 07. 2007 už bola konzumovaná tým, že žalobca si v tomto konaní neuplatňuje celú jemu vzniknutú škodu, ale len tú časť škody, ktorá mu bola spôsobená výlučne v dôsledku porušenia právnych povinností žalovaného pri jeho hasebnom zásahu.“ Uvedenú námietku vyhodnotil za natoľko nekonkrétnu, že bez ďalšej jej špecifikácie a ozrejmienia na to odvolací súd nemohol reagovať. Na jednej strane žalobca pripustil spoluzodpovednosť žalobcu za vznik celkovej škody, na strane druhej však poukazoval na to, že táto „domnelá zodpovednosť“ už bola konzumovaná a to tým, že žalobca si neuplatnil celú jemu vzniknutú škodu, ale len tú časť, ktorá bola spôsobená výlučne v dôsledku

porušenia právnych povinností žalovaného pri jeho hasebnom zásahu. Nevedno prečo v tejto súvislosti v uvedenej úvahe odvolateľ argumentuje aj skutočnosťami, za ktoré žalovaný aj podľa jeho tvrdení zjavne nezodpovedá. Na základe uvedeného odvolací súd podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnutý rozsudok v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP, § 255 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a 2 CSP.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a to konkrétne tým, že jeho výslovný návrh na vypočutie znalca V. I. N. ako podstatný pre zistenie objektívneho stavu odvolací súd bez zdôvodnenia nevykonával napriek tomu, že bolo kľúčové pre objektívne posúdenie veci. Súd sa zároveň nevyjadril, prečo tomuto návrhu nevyhovel. Odvolací súd nepostupoval podľa § 442 CSP, keď len odkázal na závery súdu prvej inštancie. Dovolateľ ďalej namietol neurčitost' výroku súdu prvej inštancie, na ktorú nedal odvolací súd odpoveď.

4. Žalobca vo vyjadrení zdôraznil, že subjektívny názor dovolateľa, že došlo k ním namietanej vade nie je významný, ale rozhodujúce je zistenie, či k prezentovanej vade skutočne prišlo. Žalobca mal za to, že žalovanému žiadne jeho právo upreté nebolo, čím by mohlo prísť k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaný vypočutie znalca V. N. v odvolaní nenavrhol, stalo sa tak až v replike k vyjadreniu žalobcu k odvolaniu. K ustanoveniu § 442 CSP uviedol, že toto sa nevzťahuje na odvolacie konanie a zároveň poukázal na § 384 ods. 1 CSP. Za procesné pochybenie súdu nemožno považovať ani odvolanie sa na skutkový stav zistený súdom prvej inštancie podľa § 383 CSP. K procesnej vade podľa § 420 písm. f) CSP preto neprišlo, na základe čoho žalobca navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431

ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Dovolateľ vyvodil prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, kde namietal, že odvolací súd nesprávne procesne postupoval, keď nevyhovel jeho návrhu na vypočutie znalca V.. I. N. a zároveň neuviedol, prečo tak konal, pričom tento výsluch dovolateľ považoval za kľúčový pre rozhodnutie. Podľa názoru dovolateľa by sa daným výsluchom odstránili logické rozpory v znaleckom posudku a doplnku č. 1 k znaleckému posudku č. 205/2017, čo opomenul vykonať aj súd prvej inštancie. Odvolací súd teda nevytýčením súdneho pojednávania za účelom vykonania výsluchu znalca nesprávne procesne postupoval, čím žalovanému znemožnil uskutočňovať jeho procesné práva. Ďalej mal za to, že odvolací súd nepostupoval podľa § 442 CSP, keď nezisťoval skutkový stav a len sa odvolal na skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, aj keď súd prvej inštancie skúmanie skutkového stavu nedokončil. Dovolateľ ďalej uviedol, že predloženie ďalšieho znaleckého posudku z jeho strany by nebolo hospodárnym využívaním verejných financií, pričom zamestnanec žalovaného je odborne znalou osobou. Dovolateľ taktiež namietol, že súd neskúmal, či k záverom znaleckých posudkov dospeli znalci správne, na čo mal byť vykonaný výsluch znalca ním navrhovaný, keďže daní znalci mali byť ako teoretici konfrontovaní s praxou. Záverom dovolateľ namietol neurčitost' výroku súdu prvej inštancie, z ktorej nemá byť dostatočne zrejmé, ku ktorej časti budovy sa vzťahuje náhrada škody.

11. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017,

8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

14. V danom prípade dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie (s ktorým tvorí jeden komplex) spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP a § 387 ods. 2 a 3 CSP) a preto ho nemožno považovať za nedostatočne odôvodnené. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené, aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, na základe čoho dospel k záveru o vecnej správnosti medzitýmneho rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré potvrdil, pričom podľa § 387 ods. 2 správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia konštatoval a na ne odkázal, pričom s nimi vzhľadom na potvrdzujúci výrok tvorí rozhodnutie odvolacieho súdu jeden celok.

15. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 23. júna 2004, sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvej inštancie (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII). Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré jasne zhodnotí skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany sporu na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013). Vo svetle týchto rozhodnutí aj Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že nie je nutné, aby na každú námietku strany sporu bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu.

15.1. S odkazom na dovoláciu námietku žalovaného, že odvolací súd nepostupoval podľa § 442 CSP, v zmysle ktorého je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, dovolací súd uvádza, že toto sa nevzťahuje na odvolacie, ale na dovolacie konanie a vyjadruje viacínštančnosť súdneho konania, kedy prieskum dovolacieho súdu nadväzuje na prieskum odvolacieho súdu, pričom dovolací súd vo vzájomnej nadväznosti poukazuje na § 383 CSP, v zmysle ktorého je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní, t. j. pokiaľ odvolací súd dospel k záveru o neexistencii potreby zopakovania či doplnenia dokazovania, je viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie. Ustanovenie § 442 CSP nevyjadruje povinnosť odvolacieho súdu zisťovať skutkový stav.

16. Z obsahu dovolania v nadväznosti na § 420 písm. f) CSP predovšetkým vyplýva nesúhlas žalovaného so skutočnosťou, že nebolo reflektované na jeho návrh na vykonanie výsluchu znalca k doplnku č. 1 k znaleckému posudku č. 205/2017, ktorým by podľa jeho názoru prišlo k odstráneniu rozporov medzi znaleckými posudkami, na základe čoho by bol zistený iný objektívny stav, čo by malo vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Dovolateľ ďalej popisoval zistenia, ktoré považoval za vzájomne rozporné v kontexte porovnania praxe s teoretickými zisteniami znalcov, pričom na tieto odlišnosti praxe

by podľa jeho názoru súd prišiel žalobcom navrhovaným výsluchom.

16.1. Dovolacia námietka žalovaného o nevykonaní výsluchu znalca, ktorým by boli odstránené logické rozpory a zistený odlišný objektívny stav, podľa názoru dovolacieho súdu aj v nadväznosti na ďalší obsah dovolania môže smerovať k nesúhlasu žalovaného so zisteným skutkovým stavom, ktorý zistil súd prvej inštancie a aproboval odvolací súd. Dovolací súd avšak v danom smerovaní dovolacej námietky odkazuje na § 442 CSP, na ktorý poukazoval aj sám dovolateľ, v zmysle ktorého je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Iniciovaním dovolacieho konania nemôže dôjsť k revízii skutkových zistení.

17. K dovolacej námietke žalovaného o nevykonaní návrhu na výsluch znalca, čím malo prísť k znemožneniu vykonávania procesných práv žalovaného a porušeniu práva na spravodlivý súdny proces dovolací súd poukazuje na § 185 ods. 1, § 187 ods. 2, § 191 ods. 1, § 207, § 209 a § 208 ods. 3 CSP. Z uvedeného nevyplýva povinnosť súdu vyslúchnuť znalca k znaleckému posudku, avšak toto je závislé od posúdenia účelnosti daného výsluchu. Skutkový stav bol v konaní zistený prostredníctvom množstva listinných dôkazov, svedeckých výpovedí, vyšetrovacieho spisu a niekoľkých znaleckých posudkov, ktoré súd prvej inštancie dostatočne rozsiahlo rozobral a vyvodil z nich závery, ktoré odvolací súd ako vecne správne potvrdil. Konkrétne k znaleckým posudkom súd prvej inštancie v konaní posudzoval závery a obsah znaleckého posudku č. 02/03/2012 znalca V. Y. R. (bod 30. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie), kontrolného znaleckého dokazovania znalcom C. I.V., znalecký posudok č. 6/2017 (bod 32. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie), súkromného znaleckého posudku č. 205/2017 vypracovaného Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline (bod 33. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie), na základe výhrad žalovaného aj z vypracovaného doplnku č. 1 k znaleckému posudku č. 205/2017 vypracovaného V. N. X. (bod 34. a 35. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie). Na základe výhrad k doplnku č. 1 k znaleckému posudku č. 205/2017 bol znalec V. N. X. aj vypočutý (bod 36. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie), vypočutý bol aj konzultant znalec I. I. (bod 37. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie). Ďalej kvôli výhradám súdu a žalovaného bolo vypracované doplnenie č. 1 Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline k znaleckému posudku č. 205/2017, v ktorom reagoval na doplnenie č. 1 k znaleckému posudku vypracovanému V. N. X. (bod 39. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie). Z uvedeného rozsahu znaleckého dokazovania a jednotlivých doplnkov a reakcií na opakované námietky žalovaného je podľa názoru dovolacieho súdu zrejmé, že sporné otázky boli podrobené rozsiahlemu prieskumu odborne znalými osobami, boli v dostatočnej miere rozobraté súdom prvej inštancie, pričom z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie sú jednoznačné úvahy a myšlienkové postupy, na základe ktorých súd prvej inštancie dospel k prijatým záverom, ktoré boli ako vecne správne aj odvolacím súdom potvrdené. Nemožno pritakať tvrdeniu žalovaného, že súd mal povinnosť konať v súlade s jeho návrhom na výsluch znalca, ktorým nekonaním mu podľa jeho tvrdenia malo byť odopreté právo uskutočňovať jeho procesné práva. Dokazovanie v konaní možno vyhodnotiť ako dostatočne rozsiahle a dôsledné, kedy bolo opakovane reagované na námietky žalovaného k znaleckým posudkom, z ktorých súd prvej inštancie vo vzájomných súvislostiach spolu s ďalšími dôkazmi v konaní vychádzal, pričom tieto námietky k zisteným skutkovým okolnostiam opäť uvádzal dovolateľ aj v dovolaní. Dovolací súd zároveň pre doplnenie uvádza, že súd prvej inštancie na základe skutkových zistení a právneho posúdenia dospel k záveru o spoluzodpovednosti za vznik škody medzi žalobcom, obcou Kochanovce a žalovaným, vyjadrené percentuálne, t. j. súd prvej inštancie neopomenul zodpovednosť na strane žalobcu a obce Kochanovce, ako by sa mohlo javiť z obsahu dovolania žalovaného.

18. Dovolateľ taktiež namietol neurčitosť výroku súdu prvej inštancie v časti, v ktorej zodpovedá za vznik škody na časti budovy č. XXX evidovanej na LV č. XXX katastrálne územie Y. slúžiacej ako výrobná hala, kde namietol, že podľa rozhodnutia súdu prvej inštancie zodpovedá v rozsahu 50 %, avšak nie je zrejmé ktorej časti tejto budovy, na čo nedal odpoveď ani odvolací súd, pričom žalovaný nezodpovedá za škodu na celej budove. Podľa názoru dovolacieho súdu je výrok súdu prvej inštancie dostatočne jasný, pokiaľ uvádza, že žalovaný zodpovedá v rozsahu 50 % za škodu spôsobenú žalobcovi na časti budovy č. 218 postavenej na parcele KNC XXX zapísanej na LV číslo XXX katastrálne územie Y. slúžiacej ako výrobná hala, jej zariadení, zásob tovaru v nej umiestnených a na ušlom zisku

súvisiacom s požiarom dňa 16. júla 2007. Námetka dovolateľa sa javí spôsobom, ktorým by vyžadovala od súdu presné určenie za škodu na ktorej časti budovy (t. j. napríklad za škodu na streche budovy, škodu na stenách budovy atď.) žalovaný zodpovedá, čo vzhľadom na logiku veci vzniku škody požiarom a percentuálne vyjadrenú spoluzodpovednosť viacerých subjektov nie je možné vyžadovať. Výška vzniknutej škody a z toho zodpovednosť žalovaného v rozsahu 50 % bude po rozhodnutí súdu prvej inštancie medzitýmnym rozsudkom potvrdeným odvolacím súdom vecou samostatného preukazovania a skúmania.

19. Dovolací súd ďalej zdôrazňuje, že za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že sa žalovaný s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení so súdom prvej inštancie nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama o sebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

20. Dovolací súd má preto za to, že procesný postup súdov, ktoré konali v zmysle ustanovení a zásad zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, nemožno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces. Napadnuté rozhodnutie sa nevymyká nielen zo zákonného, ale ani z ústavnoprávneho rámca. Uvedeným postupom preto nedošlo k založeniu namietanej vady podľa § 420 písm. f) CSP a žalovaný neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu takej intenzity, ktorý by mal za následok porušenie jeho práva na spravodlivý proces.

21. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného odôvodnené § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

22. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.